

до наказу «Про затвердження видавничої політики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

**Видавнича політика Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»**

У своїй видавничій діяльності Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі – Видавець) враховує світовий досвід щодо використання чітких і зрозумілих способів поширення результатів наукових досліджень та керується видавничою політикою, що відповідає загальновизнаним міжнародним принципам видавничої етики.

Видавнича політика складається з:

- [видавничої етики](#),
- [політики Відкритого доступу](#),
- [політики рецензування](#),
- [політики інформованої згоди](#),
- [політики відкликання / внесення поправок до статей](#),
- [політика щодо використання технологій штучного інтелекту](#),
- [політики щодо реклами](#).

Також видавнича політика охоплює питання управління конфліктами інтересів між усіма учасниками редакційно-видавничого процесу, використання уніфікованих ідентифікаторів авторів (на базі сервісу [ORCID](#)) та уніфікованого ідентифікатора афіліації (на базі сервісу [ROR](#)), зберігання і відкритий доступ до дослідницьких даних, а також рекомендації щодо уникнення недоброчесних видавничих практик.

I. Видавнича етика

Видавець відповідає за свої наукові видання як за надійне джерело якісної наукової інформації з визначеної проблематики та у своїй видавничій діяльності дотримується рекомендацій Комітету з етики наукових публікацій ([Committee of Publication Ethics](#)) (далі – COPE), прозорих принципів та успішних практик наукового видавництва Асоціації видавців наукових журналів відкритого доступу ([Open Access Scholarly Publishers Association](#)), а також керується [Кодексом честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»](#), [Положенням про систему запобігання академічному плагіату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»](#), [Політикою відкритої науки в КПІ](#)

Видавець закликає редакторів, авторів і рецензентів уникати конфліктів інтересів, діяти неупереджено, об'єктивно та дотримуватися високих етичних стандартів, згідно з рекомендованих COPE практик (<https://publicationethics.org/core-practices>), що стосуються всіх учасників процесу видання наукових видань.

Видавнича етика також регулює політику щодо відкритого обговорення проблемних випадків, які виникають під час видавничого процесу, із залученням юридичних консультацій, за потреби. Видавнича етика Видавця складається з етичних зобов'язань Видавця, етичних зобов'язань авторів, етичних зобов'язань редакторів та етичних зобов'язань рецензентів.

1. Етичні зобов'язання Видавця

1.1. Видавець дотримується принципу співпраці з редакціями наукових видань на основі чіткого розуміння їхньої ролі та обов'язків і підтримує прозоре та самостійне ухвалення редакційних рішень.

1.2. Видавець заохочує співпрацю між редакціями наукових видань і авторами, що ґрунтується на принципі редакційної незалежності, та прагне запобігти порушенню цього принципу внаслідок конфлікту інтересів, страху чи будь-якого іншого ділового, фінансового або політичного впливу.

1.3. Видавець зобов'язує редакції наукових видань забезпечувати справедливе, неупереджене та своєчасне рецензування всіх рукописів оригінальних статей та статей оглядового характеру кваліфікованими експертами. Нерецензовані матеріали, що друкуються у науковому виданні, мають позначатися у відповідний спосіб, зокрема варто вказувати тип таких матеріалів: редакторський матеріал, лист, рекламне повідомлення тощо.

1.4. Видавець залишає за собою право моніторингу якості матеріалів, що публікуються, з урахуванням того, що різні наукові видання мають різні цілі (напрями); а також право моніторингу дотримання вимог щодо прозорості та доброчесності на всіх етапах видавничого процесу.

1.5. Видавець заохочує редакції наукових видань надавати авторам конкретні настанови та політику щодо наукової етики та академічної доброчесності в межах їхньої предметної галузі.

1.6. Видавець сприяє тому, щоб комерційні міркування не впливали на редакційні рішення.

1.7. Видавець готовий за потреби публікувати виправлення, роз'яснення, вибачення або ж знімати з публікації опубліковані матеріали, за обґрунтованими зверненнями.

1.8. Видавець дотримується принципів конфіденційності і нерозголошення персональних даних у межах своїх повноважень і захищає конфіденційність інформації, що отримана під час досліджень або професійної взаємодії.

1.9. Видавець зобов'язується вживати заходів у випадку підозри щодо неправомірних дій з боку будь-кого з учасників редакційно-видавничого процесу або у випадку отримання заяви про порушення. Це зобов'язання поширюється як на опубліковані, так і на неопубліковані матеріали. Видавець докладає всіх зусиль для забезпечення належної перевірки можливих порушень.

1.10. Видавець пропонує редакціям наукових видань проводити обговорення проблем, що виникають, вживати відповідні заходи, а також звертатися за юридичною консультацією у разі потреби, зокрема, у випадках потенційного наклепу, порушення договірних відносин, конфіденційності або авторських прав.

1.11. Видавець рекомендує редакціям наукових видань мати визначену процедуру роботи з рукописами авторів, які є їхніми працівниками або членами їхніх редакційних колегій, для забезпечення неупередженого розгляду.

2. Етичні зобов'язання авторів

2.1. Автори мають дотримуватися високих стандартів наукової та видавничої етики, підтримувати належну комунікацію з редактором(-ами), співавтором(-ами) задля уникнення непорозумінь і запобігати проявам недоброчесності. Автори повинні утримуватися від будь-яких маніпулювань результатами досліджень, що може дискредитувати видання, підірвати довіру до авторитету автора або наукової діяльності загалом. Авторам рекомендується використовувати уніфіковані ідентифікатори автора ORCID та афіліації ROR, що забезпечує унікальність та ідентифікацію їхніх наукових досягнень у базах даних і репозиторіях.

2.2. Видавець вважає неприйнятними:

2.2.а. **плагіат та самоплагіат.** Усі цитати та бібліографічні посилання мають бути правдивими та оформленими відповідно до чинних стандартів / стилів і вимог наукової етики. Автори повинні мати дозвіл від власника авторських прав (у письмовій або іншій належній формі) на відтворення графічного матеріалу та таблиць, за винятком випадків, що передбачають їх вільне використання на умовах відповідних ліцензій (наприклад, Creative Commons). Автори повинні гарантувати, що їхні роботи оригінальні й належать їм, що не укладена жодна інша угода на публікацію роботи чи її частини. Рукопис не повинен знаходитися на розгляді в іншій редакції. Автори мають розуміти, що публікація тих самих наукових результатів, їх аналізу та застосування (або їх частин) іншою мовою є самоплагіатом.

Для уникнення самоплагіату автори повинні утримуватися від повторного використання своїх попередніх текстів, графіків чи даних без належного цитування або інформування редакції, навіть якщо це стосується власних попередніх робіт;

2.2.b. фальсифікацію, фабрикацію даних. Автори задля доведення висновків дослідження не повинні вдаватися до жодної фабрикації даних чи маніпуляцій із ними (включно із зображеннями). Фабрикація, фальсифікація або вибіркове подання даних із метою введення в оману наукової спільноти неетичне, як і неправомірне запозичення даних чи результатів дослідження. Для використання у своїх рукописах наборів даних, що отримані іншими особами, автори мають попередньо отримати дозвіл на їхнє використання, за винятком випадків, що передбачають вільне використання даних на умовах відповідних ліцензій (наприклад, Creative Commons);

2.2.c. привласнення чужої роботи. Усі співавтори рукопису мають бути включені до авторського колективу. Окрім відповідальності за власні частини рукопису, кожен співавтор повинен ідентифікувати конкретний внесок кожного з членів авторського колективу, відповідно до CRediT author statement.

2.3. Автори повинні надавати інформацію про джерела фінансування публікації та можливі конфлікти інтересів (фінансові чи нефінансові).

2.4. Автори повинні інформувати про будь-який конфлікт інтересів (професійний, договірний чи особистий), що може вплинути на результати або інтерпретацію їхніх досліджень, зокрема особисті чи професійні зв'язки, а також інші потенційні конфлікти, що можуть вплинути на об'єктивність їхніх висновків.

2.5. Автори у випадку виявлення суттєвих помилок у своїй роботі мають якомога швидше повідомити про це відповідального редактора наукового видання для того, щоб внести виправлення, зняти статтю з друку, опублікувати спростування чи повідомлення про друкарську помилку.

2.6. Видавець рекомендує авторам надавати доступ до основних даних дослідження (за можливості), розміщуючи їх у відкритих репозиторіях або додаючи посилання на такі репозиторії у публікації. Це сприятиме прозорості та можливості повторного використання даних.

3. Етичні зобов'язання редакторів

3.1. Редактори наукових видань мають неупереджено та об'єктивно оцінювати рукописи, зважаючи виключно на їхню наукову цінність, незалежно від комерційних або особистих інтересів. Під час відбору рукописів не має бути дискримінації автора(-ів) за ознаками раси, кольору шкіри, статі, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, суспільного або іншого статусу.

У випадку наявності конфлікту інтересів (наприклад, особисті чи професійні відносини з автором), редактор має передати оцінювання рукопису іншому члену редакційної колегії, щоб забезпечити об'єктивність і неупередженість під час розгляду.

3.2. Рукописи, автор(-и) чи співавтор(-и) яких афілійовані з країнами агресорами або публічно висловлюють / публікують підтримку збройної агресії проти України, не мають прийматися до розгляду.

3.3. Редактори наукових видань і члени редакційних колегій мають забезпечувати конфіденційність щодо всіх отриманих матеріалів та їхнього змісту, доки вони не будуть схвалені до публікації. Редактори не повинні нікому, крім авторів і рецензентів, надавати інформацію щодо рукописів, зокрема про те, чи були вони отримані та на якому етапі розгляду перебувають, про зміст, статус у процесі рецензування, відгуки рецензентів і про остаточне рішення редакції щодо рукописів. Окрім того, жоден із членів редакційної колегії не може використовувати відомості з неопублікованих рукописів, за винятком отримання на це письмової згоди авторів. Працівники редакції не повинні використовувати інформацію, отриману при роботі з рукописами, в особистих цілях.

3.4. Редактори відповідають за об'єктивність процесу рецензування і зобов'язані забезпечувати прозорий розгляд усіх рукописів, включно з інформуванням авторів про етапи процесу рецензування та повідомленням про причини відхилення рукопису.

3.5. Видавець застерігає редакції наукових видань від співпраці з рецензентами, які подають відгуки низької якості, вдаються до зневажливих суджень або порушують терміни рецензування.

3.6. Редактори зобов'язані обирати рецензентів, які мають відповідну кваліфікацію та досвід у предметній галузі рукопису, щоб гарантувати якісне оцінювання дослідження.

3.7. Редакції наукових видань мають забезпечувати своєчасну підготовку рукописів, залучаючи доступні ресурси та дотримуючись періодичності в публікації видань. Редактори повинні завершувати роботу з рукописом у відведений для цього термін, а будь-які вимушені затримки погоджувати з авторами. Редактори повинні якомога швидше повідомляти авторів про відхилення рукопису та причини такого рішення.

3.8. Видавець рекомендує редакціям наукових видань відмовлятися від самостійного ухвалення остаточних рішень щодо рукописів за наявності конфлікту інтересів або відносин, що можуть призвести до конфліктів, пов'язаних із цими рукописами, і розглядати такі питання колегіально за участю Видавця.

4. Етичні зобов'язання рецензентів

4.1. Рецензенти отримують доступ до нових ідей і даних у певній галузі науки, що не були опубліковані раніше, та можуть впливати на рішення редакції наукового видання про прийняття рукописів до друку. Рецензенти зобов'язані забезпечувати об'єктивність і неупередженість у своїх відгуках, уникаючи оцінок, що можуть бути спричинені особистими або професійними упередженнями.

4.2. Рецензенти мають погоджуватися рецензувати рукописи лише з тієї галузі знань, у якій вони є експертами, і лише ті, які вони здатні якісно опрацювати у встановлений термін.

4.3. Рецензенти зобов'язані дотримуватися конфіденційності щодо зберігання рукописів, їхнього змісту та матеріалів, що пов'язані з ними. Рецензенти не повинні публічно обговорювати рукопис та ідеї, що зафіксовані в ньому, до публікації матеріалу. Рецензенти не повинні зберігати рукопис для особистого користування і після подання рецензії мають знищити його паперові та видалити електронні копії.

4.4. Рецензенти мають інформувати редакторів наукових видань про будь-який конфлікт інтересів, що може вплинути на їхню думку щодо рукопису, а також самостійно відмовлятися від рецензування у випадку, якщо є підстави для прийняття упереджених рішень.

4.5. Рецензенти повинні повідомляти редакції наукових видань щодо будь-яких виявлених ними порушень видавничої етики з боку авторів (плагіат, самоплагіат, недоброчесне використання зображень, фотографій, рисунків, упереджений список бібліографічних посилань, наявність конфлікту інтересів тощо).

4.6. Рецензенти повинні забезпечити своєчасність подання рецензій, дотримуючись встановлених термінів, або вчасно повідомити редакцію про необхідність продовження строків рецензування у разі виникнення обґрунтованих причин затримки.

II. Політика відкритого доступу

Видавець підтримує ініціативу Відкритого доступу до наукової інформації та керується принципами, що викладені в [Політиці відкритої науки в КПІ ім. Ігоря Сікорського](#).

Видавець здійснює видавничу діяльність через функціонування журналів відкритого доступу та журналів гібридного доступу. Для видань гібридного доступу застосовуються вимоги поточного розділу в частині елементів відкритого доступу.

Усі публікації, що розміщуються у виданнях відкритого доступу, повинні публікуватися на умовах ліцензій [Creative Commons](#), переважно [CC BY](#), що дозволяє безперешкодне використання та поширення результатів досліджень.

Видавець гарантує, що наукові статті, опубліковані в журналах відкритого доступу, одразу і на постійній основі стають доступними для читання, завантаження, копіювання та розповсюдження без необхідності передплати та дозволу від Видавця або автора.

Автори можуть забезпечувати самоархівування своїх публікацій у внутрішніх та/або зовнішніх репозиторіях відповідно до умов відкритого доступу, вказуючи метадані та [DOI](#), наданий Видавцем для полегшення пошуку та цитування робіт.

Для забезпечення довгострокового доступу до публікацій Видавець рекомендує авторам використовувати репозиторії з гарантованим зберіганням дослідницьких даних і можливістю довготривалого архівування, що сприятиме збереженню результатів наукової діяльності та повторному використанню.

Видавець не заперечує щодо раннього доступу до прийнятих до опублікування матеріалів.

III. Політика рецензування

Видавець прагне забезпечити справедливу, неупереджену, своєчасну експертну оцінку поданих авторами рукописів. При виборі рецензентів редакції наукових видань мають враховувати досвід рецензентів, їхню репутацію, рекомендації, власний попередній досвід співпраці з ними. Рецензенти у відповідній галузі досліджень оцінюють оригінальність, вагомість, значущість отриманих рукописів, щоб допомогти редакторам прийняти рішення щодо доцільності опублікування рукопису в науковому виданні.

Видавець закликає редакції наукових видань дотримуватися під час роботи з рукописами таких вимог:

- неупередженість розгляду рукопису незалежно від раси, статі, релігійних переконань, етнічного походження, громадянства чи політичного світогляду авторів тощо;
- забезпечення прозорості процесу рецензування за допомогою інформування авторів про етапи розгляду рукопису та, за можливості, надаючи зворотний зв'язок щодо причин відхилення чи необхідності доопрацювання;
- неприйнятність використання термінології, що ображає або може сприйматись як образлива для авторів;
- дотримання редакторами й авторами норм видавничої етики та визнання права Видавця на перевірку будь-яких підозр та/або повідомлень про порушення, що стосуються рукописів та опублікованих статей.

IV. Політика інформованої згоди

Видавець закликає редакції наукових видань, що публікують результати досліджень, об'єктом яких є люди, отримувати від дослідників документальне підтвердження інформованої згоди відповідно до етики дослідження, що базується на Гельсінській декларації Всесвітньої медичної асоціації [«Етичні принципи медичних досліджень за участю людини як об'єкта дослідження»](#) та [Рекомендаціях із ведення, подання, редагування і публікації наукової роботи в медичних журналах Міжнародного комітету редакторів медичних журналів.](#) Інформована згода ґрунтується на принципі, що особи, котрі здатні надати інформовану згоду, мають право добровільно вирішити, чи брати їм участь у дослідженні. Інформована згода захищає свободу вибору осіб і поважає незалежність особи. Дослідження за участі пацієнтів або добровольців вимагають схвалення комітету з етики та інформованої згоди, яке повинно бути відповідним чином задокументовано.

Видавець рекомендує редакціям наукових видань зважати на те, що ідентифікаційна інформація, включно з прізвищем, ініціалами осіб або номерами лікарень, не повинна подаватися у письмових описах, зазначатися на фотографіях і родовідних діаграмах, якщо тільки ця інформація не є суттєвою для наукових цілей і пацієнт (або батьки чи опікун) не надав письмової інформованої згоди на публікацію. У таких випадках для отримання інформованої згоди вимагається, щоб особа, котру може бути ідентифіковано, ознайомила з рукописом, що планується до публікації. Автори повинні повідомляти пацієнтів про те, що будь-які матеріали, що їх ідентифікують, можуть бути доступні у друкованому та/або електронному вигляді, або через Інтернет. Інформована згода має бути отримана у випадку існування будь-яких сумнівів щодо збереження анонімності. За умови неоприлюднення ідентифікаційної інформації автори повинні надати гарантії, що такі зміни не спотворюють наукову значущість. Фотографії, що містять зображення осіб, котрі брали участь у дослідженні, повинні супроводжуватися завізованою копією, що дає дозвіл на публікацію. Це так само стосується описів випадків, у яких наводиться достатня для ідентифікації особи інформація (крім імені). У випадках, якщо пацієнта або родичів померлого пацієнта не вдається відшукати і їхня згода, відповідно, не може бути підтверджена, можливість опису клінічного випадку в публікації може розглядатися виключно за умови високого ступеня його анонімності.

Для забезпечення високих стандартів етики дослідження та захисту конфіденційності редакції мають перевіряти документальне підтвердження згоди та відповідне схвалення комітету з етики перед публікацією матеріалів, які стосуються досліджень за участю людини. Видавець зобов'язує редакції наукових видань зазначати інформацію про отримання інформованої згоди у статті.

Автори мають надавати інформовану згоду, якщо в дослідженні брали участь люди як об'єкти дослідження, і заяву про гуманне ставлення до тварин, якщо вони використовувались у процесі дослідження.

V. Політика відкликання / внесення поправок до статей

Видавець розглядає матеріали, опубліковані у наукових виданнях, як «Опубліковану версію». У випадках дискредитації наукової інформації в опублікованих статтях редакції наукових видань можуть прийняти рішення щодо публікації поправки або відкликання опублікованої статті. Редактори наукових видань повинні розглядати можливість відкликання, внесення поправок чи висловлення стурбованості відповідно до [Керівних принципів щодо відкликання статей](#), розроблених COPE. Редакція має ухвалити рішення щодо необхідності публікації поправки у випадку, якщо було визначено, що для наукової спільноти доцільним рішенням є поправка, а не відкликання. Статті, що містять фальсифіковані, сфабриковані результати чи такі, що не є доказовими, мають бути відкликані.

Для забезпечення прозорості всі відкликання та виправлення мають бути належно марковані на офіційному сайті видання. Усі зміни мають супроводжуватися поясненням причини та датою публікації виправлення чи відкликання.

Видавець закликає редакції наукових видань розглядати можливість відкликання статей у таких випадках:

- виявлення порушення наукової етики та/або академічної доброчесності, зокрема наявність фіктивних тверджень про авторство, плагіату, шахрайського використання даних, подвійної публікації або будь-яких інших недоброчесних практик;
- встановлення факту наявності суттєвих помилок (наприклад, неправильні розрахунки чи експериментальні помилки);
- повідомлення від авторів про виявлення помилок (наприклад, у випадку використання обладнання, що виявилось несправним тощо).

У разі відкликання статті Видавець має докласти зусиль для інформування наукової спільноти, щоб забезпечити належну комунікацію про зміну статусу роботи.

VI. Політика щодо використання технологій штучного інтелекту

Видавець наголошує, що великі мовні моделі (LLM, далі – ШІ), наприклад, ChatGPT, не відповідають критеріям авторства. Присвоєння авторства передбачає відповідальність за роботу, що не може бути ефективно застосоване до ШІ. Використання ШІ має бути належно задокументовано в розділі «Методи» (а якщо розділ «Методи» недоступний, у відповідній альтернативній частині) рукопису.

Використання ШІ для редагування тексту не потребує декларування. У цьому контексті під редагуванням тексту передбачається покращення створених людиною текстів за допомогою ШІ для поліпшення наукового стилю та читабельності, а також для забезпечення уникнення в текстах граматичних, орфографічних, пунктуаційних помилок.

Редагування за допомогою ШІ може включати зміни формулювання та форматування текстів, але не передбачає генеративну редакційну роботу та автономне створення контенту. У всіх випадках відповідальність за остаточну версію тексту та її погодження з авторами несе головний редактор видання.

Видавець наголошує, що всі учасники редакційно-видавничого процесу зобов'язані керуватися принципами етики та доброчесності використання ШІ, що закріплені в [Політиці використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського](#).

VII. Рекламна політика

Видавець допускає можливість помірному використанню відповідних рекламних оголошень на вебсайтах наукових видань і в деяких друкованих виданнях за умови, що рекламні заходи не впливають на редакційні рішення та/або редакційні матеріали.

Усі рекламні матеріали мають бути чітко відокремлені від редакційного контенту та позначені як реклама як на вебсайтах, так і в друкованих виданнях, щоб уникнути плутанини між науковими статтями та комерційними оголошеннями.

Видавець зобов'язується уникати розміщення реклами, що може створити конфлікт інтересів, негативно вплинути на репутацію видання або суперечити принципам наукової етики та права.

Видавець залишає за собою право відхилити або видалити будь-які рекламні повідомлення, що суперечать науковій етиці та/або [Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»](#).